

РЕЗЮМЕТА

на научните трудове на гл.ас. д-р Данаил Кирилов Данов за участие в конкурс за академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по медиазнание, медийна педагогика и мултимедия, професионално направление 1.2., обявен от СУ „Св. Кл. Охридски“ в ДВ, бр. 40 от 27.05.2016г.

Академичното творчество на гл. ас. Данаил Данов включва 4 монографии, 4 студии, 35 статии, 25 доклада (представени на научни конференции) и 12 превода, почти всички от които разглеждат разнообразни аспекти на трите основни изследователски полета - фокус на конкурса – медиазнание, медийна педагогика и мултимедия. За участието си в конкурса д-р Данов представя 18 заглавия, разделени в следните две основни категории:

А. Публикации (монография, студии, глави от книги и статии) – **13**

Б. Преводи на научна литература, свързани с централните за конкурса изследователски теми, доказващи потенциал за представяне на академична практика на български и английски език (условие по конкурса) - **5**

КАТЕГОРИЯ А: ПУБЛИКАЦИИ

1. Медийна педагогика

1.1. Педагогика на медийната комуникация, София, ИСУ, 2016

Монографията представя същността и особеностите на налагащия се през последните десет години нов комуникационен дискурс, характерен за дигиталното общество, белязан от рязкото скъсване със старите навици, обичаи, социални структури, начини на мислене и общуване. Тя разглежда медийната комуникация като обусловена както от промените в обществото, така и от новите комуникационни средства, които то използва, не само за целите на общуване, но и за активно усвояване и управление на действителността. По този начин е защитена тезата, че чрез развитието на медийната грамотност, медийната комуникация става неотменен елемент на образователните програми, насочени към всички възрастови групи.

Книгата е съставена от две основни части, като първата от тях е организирана в три глави, представящи теоретичната ориентация на изследването. Основната цел на тази част е да разгледа същността на ключовите за изследването понятия, идеи, концепции и теории като медийна комуникация, медийно въздействие, медийна педагогика, медийна грамотност и медийно образование в теоретичен аспект и също така да проследи взаимовръзките и отношенията между тях. развитие и образование.

Втората част на книгата представя приложната ориентация на изследването. Целта ѝ е да проследи формирането и състоянието на медийната грамотност в България, и връзката ѝ със средствата на медийната педагогика, приложени сред различни възрастови групи – от най-ранната детска възраст, през всички степени на средното и висшето образование - както и степента им на използване от страна на родители и педагози – възпитатели, учители, преподаватели педагози – за нуждите на семейно възпитание, педагогическо взаимодействие и обучение. На базата на разнообразни изследователски методи – проучвания на източници и практики, проведени експерименти, анализ на анкети, обучение и експертна оценка, тази част на книгата, организирана в четири отделни глави, предлага систематизация на особеностите на различните етапи, през които преминава формирането на медийната грамотност, до голяма степен обусловена от спецификата на самите възрастовите характеристики на субектите на медийната комуникация.

Монографията представя многобройни емпирични доказателства за връзката между личния опит при разбирането на света и медийното въздействие, nerядко поставящо тъждественост между реална и виртуална среда. Тя доказва, че тяхното разграничаване задължително минава през формиране и развитие на медийна грамотност, пряко следствие от развитието на медийната педагогика като наука, както и през активното ѝ прилагане за целите на възпитание, педагогическо взаимодействие, обучение и образование. Многообразието на темите, засегнати в монографията, заедно с тяхната широка интердисциплинарност, ги поставя пряко във фокуса на интерес от страна на медийни изследователи, педагози, психолози и специалисти по информационни и комуникационни технологии. Именно в тези полета са и основните ѝ творчески приноси –

всички те подчинени на една цел: по-ефективното използване на медиите едновременно като информационна среда, информационно средство и информационен носител.

1.2. Формиране и развитие на медийната грамотност в детската градина - статия,

приета за отпечатване и включена в сборник-колективна монография на тема „**Емпатия и комуникация**“ със съставител и редактор, проф. д-р Мария Баева, издателство на СУ.

Статията залага на създението, че прилагането на средствата на медийната педагогика в условията на педагогическото взаимодействие в детската градина, съдейства целенасочено за формирането и развитието на медийната грамотност при децата, при това – във всичките ѝ компоненти, достъп, анализ, оценка и създаване и разпространение, ясно дефинирани от изследователката Соня Ливингстоун.

Разработката предлага решение на следните конкретни изследователски задачи:

- Идентифициране на медийните средства, които използват децата от детската градина
- Яснота относно навиците им, свързани с използването на различните видове медии – най-вече, въпрос, свързан със семейната среда
- Проследяване на поведението на децата като функция на медийната им грамотност и употреба на медийни средства и технологии
- Анализ на способността на децата да оценяват достоверността на медийната информация
- Анализ на родителското отношение към медийните навици на децата
- Анализ на отношението на педагогическия екип в детските градини както към медийните средства, така и към медийното поведение на децата
- Проверка на наличието и прилагането на правила, свързани с употребата на медиите и медийните средства.

От изследването, описано в статията и фокусиращо се върху 165 деца от 12 различни детски заведения, става ясно, че контекстът на педагогическото взаимодействие в детските градини позволява на децата условия за достъп до медиите, изцяло под контрола

на учителите. Нещо повече, тук именно учителите са факторът, който може да развива или да ограничава медийната грамотност на децата. Доказана е тезата, че в детските градини съществува относително висока степен на разнообразие на медийни източници и средства, налице е обусловена нуждата от спешна подготовка и издаване на методики по медийна грамотност за учители в детските градини, както и реализацията на съответните им форми за практическо усвояване и прилагане – квалификационни курсове и въвеждане на задължителна подготовка по медийна педагогика за учителите. И не на последно място, статията защитава необходимостта от тясно сътрудничество между педагози, методисти, журналисти, продуценти, издатели и разпространители на медийно съдържание, в областта на етиката на медийното съдържание, за да се гарантира коректното му използване.

- 1.3. Медийна педагогика и медийна грамотност-статия, приета за публикуване в сборник-колективна монография със съставител д-р Луиза Шахбазян на тема **„Приложни изследвания и комуникации“**.

Статията защитава тезата, че ускореното и целенасочено развитие на медийната педагогика е основна предпоставка за формиране и развитие на медийна грамотност сред децата от всички възрастови групи, която – от своя страна - създава възможности за целите на възпитание, образование и развитие. Тези възможности са резултат на правилното разбиране на медийните ефекти и неподвластност на медийната манипулация, фактори, позволяващи на потребителите на медийното съдържание правилно да декодират медийните послания през призмата на реалните общоприети норми и правила.

- 1.4. Цифровизация, социализация и медийна култура-статия, приета за публикуване в колективна монография **„Новите медии през XXI-ви век“**, (ред. проф. д-р Детелина Мец), ИСУ, 2016

Статията разглежда връзките и взаимодействията между комуникация, социализация и медийна култура, като основно средство за възходящо положително развитие в

условията на непрестанно разширяващата се дигитална среда. Тя отстоява тезата, че ускореното прилагане на съвременните цифрови технологии налага нови подходи в семейното възпитание, педагогическото взаимодействие и обучението. Успоредно с това статията представя потенциала на разнообразни платформи за комуникация и възможностите, които те предлагат пред педагогическата наука.

1.5. Медии и влияние: миграционният проблем през призмата на европейските ценности, приета за публикуване в подготвения за печат сборник, колективна монография „Бежанската криза – гласове от Балканите“, издание на СУ, 2016, редактор и съставител проф. дин Искра Баева.

Статията поставя във фокус анализа на медийното въздействие на бежанската криза в Европа през лятото на 2015 върху младите образовани българи на базата на материали, публикувани в Интернет. Теоретичната рамка на изследването включва теорията за медийното въздействие като съвкупност от ефекти и следствия. Проучването, преминало под форма на експлоративно изследване, отчита мненията на 100 млади българи – всичките студенти от Софийски университет „Св. Кл. Охридски“. Приоритизирайки собствените си ценности въз основа на Скалата на общите европейски ценности - *shared European values (The Values of Europeans, 2012)* - представителите на изследваната група проверяват нагласите си, свързани с бежанския проблем в Европа през 2015 година, анализират отношението си към мигрантите спрямо собствените си ценности и посочват основните фактори, съдействащи за формирането на това отношение. Изводите потвърждават безспорната сила на медийното въздействие и насочват вниманието към необходимостта от внимателно и информирано, а не манипулативно използване на медиите. Пропуските в тази насока, както доказва изследването, предизвикват ситуации, при които медиите съзнателно използват съществуващи нагласи и стереотипи и водят до изкуствени кризи на идентичността.

1.12. Evaluation of Training в Impact Indicators: Making a Difference (C. Cepoi, ed.), Chisinau, 2003

Статията е част от монография, първа по рода си в Югоизточна Европа, целяща да систематизира дългосрочния ефект на професионалното практическо обучение (*impact of training*) на журналисти и медийни специалисти. Статията разглежда проблема за ефективността и резултатността на практическото обучение, като ключови импактни фактори, на базата на петгодишен опит на обучения, осъществени в Център за развитие на медиите, София, през които са преминали над хиляда участници – репортери, редактори, продуценти и ръководители на медии от 10 страни на региона. Изследването систематизира различните видове професионално обучение, идентифицира фазите и стъпките при анализа на оценката на обучителните нужди и предлага действащ алгоритъм на организация на обучението, съответстващо на конкретните дефицити в професионалното представяне на обучаемите.

2. Медиазнание

2.6. Freedom of Speech and Political Advertizing: European Election Campaign, 2014, в **Linguistik- und Literaturtage: Die Sprachen Mittel Europas und Daruber Hinaus**, (B. Bock, L. Grigorieva edc.), Kovac Publishers, Hamburg & Petersburg, 2016

Статията анализира политическите рекламни афиши на основните германски и британски политически партии, участвали в изборите за Европейски парламент през 2014, въз основа на семантичната теория на Умберто Еко, съвременните теориите за политическа реклама и партийно строителство, и факторите за независимост на медиите и свобода на словото, използвани от най-големите правозащитни медийни организации в света като Freedom House, IREX и Reporteurs sens Frontiers.

2.9. Labor Relations in the Bulgarian Media в **Labor Relations in the Media**, N. Nahtiga (ed.) Chisinau, 2008

Студията, част от мащабно изследване, проведено в страните от региона на Югоизточна Европа, анализира прилагането на медийното законодателство в България въз основа на съпоставяне на конкретните практики върху ясни и измерими фактори, като същевременно систематизира проблемите и предлага мерки и препоръки за тяхното

отстраняване. Субект на изследването са управленските практики при прилагането на медийното законодателство в БНР, БНТ, основните частни радио и телевизионни станции, водещите централни всекидневници и 10 новинарски агенции. Изследването еднозначно показва дефицити при прилагането на Кодекса на труда, неспазване на Закона за авторското право и сродните му права, наличие на механизми, позволяващи заобикаляне на трудовото законодателство и ясно-очертани монополи в медийната собственост.

2.10. Bulgaria: Implementation of the EU Audiovisual Media Services Directive in The Impact of Regulating On-demand/Non-linear Media Services by the EU Audiovisual Media Services (AVMS) Directive on Freedom of Speech in Post-Communist Democracies of Central and South-Eastern Europe, (B. Kontic ed.), Sarajevo, 2008

Статията прави анализ на Директивата на ЕС за аудиовизуалните медийни услуги, приета от Европейската комисия по-малко от година след присъединяването на България към Съюза и готовността на страната да прилага европейското законодателство в областта на медиите. Тя разглежда в подробности цялостния нормативен медиен контекст, задълженията, които директивата поставя пред страните-членки и възможните последици за потребителите, предизвикани от промяната в националното законодателство.

2.11. Информационното радио: поглед отвътре, (съставител, автор и редактор Д. Данов) издателство „ПОЛИС“, София, 2005.

Книгата, резултат от съвместен международен проект, представя методология по радиожурналистика с фокус върху новините за радио, репортерство, радио-водене и продуцентската практика. Представените в нея от мен статии са на тема „Новините в радиото“ (в съавторство с Деян Йотов, БНР) и „Изкуството на интервюто“ (самостоятелна). Според покойния доайен на радио журналистиката в България, проф. д-р Веселин Димитров, „...от тази книга може много да се научи. Аз виждам тази книга, освен в радиостанциите, в университетите, където се изучава журналистика, както и във всички училища, които дават знание по тази тъй увлекателна и нелека материя“.

2.13. Редакционни ценности и стандарти в журналистиката на Би Би Си в Медиите във Великобритания и САЩ (ред. проф. д-р М. Данова), ПОЛИС, София, 2000

Книгата проследява в исторически план развитието на печатните и електронните медии в двата културни контекста като се спира в детайли на изследването на информационната среда, ролята на обществените и комерсиалните медии, медийната регулация, взаимоотношенията между медии и демокрация и появата на модерните информационни системи. Предложените от мен статии на тема „Редакционни принципи и стандарти на независимата журналистика в Би Би Си“ и „Регулиране на медиите във Великобритания“ се спират на факторите, обуславящи редакционната независимост на най-голямата в света радио-телевизионна централа и анализират ролята на британската медийна регулация като средство, подпомагащо свободата на словото и независимостта на „четвъртата власт“ от политическа, икономическа и корпоративна намеса.

3. Мултимедия

3.7. Приложение на новите технологии в чуждоезиковото обучение в сборник **„Образование и технологии“** с материали от VI-ия научно-практически форум **„Иновации в обучението и познавателното развитие“**, Бургас, 2015

Статията разглежда възможностите на дигиталните технологии от ново поколение, т.нар. екранни носители на медийно съдържание (screen media) за постигане на по-висока ефективност и резултатност в чуждоезиковото обучение. Като поставя като теоретична основа таксономията на Блум за обучителните цели и концепциите на Уай и Кук за усвояването на чужд език чрез използването на технологични средства, статията представя анализ на опита ми при провеждане на квалификационни курсове за учители по английски език, доброволно приели да използват активно за учебни цели екранни носители на медийно съдържание. Описаният експеримент прави анализ на промяната на нагласите сред субектите на изследването и показва как използването на новите технологии

съдейства за създаването на по-ефективна учебна среда, по-висока мотивация за учене и по-висока степен на колаборативно взаимодействие сред обучаемите.

3.8. Новите информационни и комуникационни технологии като основно педагогическо средство в обучението в сборника с материали „**Висшето образование в България и стратегия „Европа 2020“**“, (ред. Т. Георгиева) от Осмата международна научно-практическа конференция „Преподаване, учене и качество във висшето образование – 2011“, Издателство МВБУ, 2011

Статията анализира ролята на съвременните информационни и комуникационни технологии за подобряване на качеството на процеса на научаване. Като прави преглед на различни средства, базирани в интернет, разработката доказва високия потенциал на мултимедийните технологии при формирането на комуникативната компетентност, комплекс от знания, практически умения и положителни нагласи, допринасяща за създаването на по-добра мотивация в процеса на учене. Статията доказва идеята, че включването на новите технологии в обучението рязко разширява капацитета на образователната среда и повишава потенциала на преподаватели и обучаеми.

КАТЕГОРИЯ Б: ПРЕВОДИ

1.14. Телевизията в Европа: законодателна рамка, практики и независимост, Мониторингов доклад, редактори и съставители Марк Томпсън, Мариус Драгомир, Данаил Данов, Душан Релич, Яуентин Рийд, (превод от английски език, Данаил Данов), Издателство „Отворено общество“, София, 2005

1.15. Отговорната пресслужба, Маргюрит Съливан, (превод от английски език, Данаил Данов), София, ЦРМ, 2003

1.16. Продуцентски наръчник: стандарти и ценности на Би Би Си, Буш Хаус, Лондон, превод от английски език Мадлен Данова и Данаил Данов, 2002

1.17. Изкуството да се управлява вестник, Питър Сондърс, превод от английски език
Данаил Данов, София, ЦРМ, 2002

1.18. Правила в телевизионното репортерство, Айвър Йорк, превод от английски език,
Данаил Данов, ЦРМ, София, 2000